

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת אפרת רייטן מרום
גלעד קריב

פ/25/6094

הצעת חוק-יסוד : הכנסת (תיקון – ביטול הפסקת חברות של חבר הכנסת)

1. תיקון סעיף 42א בחוק-יסוד : הכנסת¹, בסעיף 42א, סעיף קטן (ג) – בטל.
2. תיקון חוק הכנסת בחוק הכנסת, התשנ"ד-1994², סעיף 8א – בטל.

דברי הסבר

בשנת 2016 נחקק תיקון 44 לחוק-יסוד : הכנסת (להלן – חוק היסוד), אשר כונה "חוק ההדחה". על פי התיקון, בהתקיים אחת מהעילות המנויות בסעיף 7א לחוק היסוד (למעט שלילת קיומה של המדינה כיהודית ודמוקרטית), ניתן יהיה להדיח חבר כנסת מכהן. זאת, בתנאי ש-70 חברי הכנסת, כאשר 10 מתוכם הם חברי אופוזיציה, הגישו בקשה לפתיחה בהליך הדחה וכי ההליך אושר לאחר מכן ברוב של שלושה רבעים מחברי ועדת הכנסת ועל ידי 90 חברי הכנסת לפחות בהצבעה במליאה. המנגנון האמור רווי קשיים. הוא פוגע באופן אנוש בזכות לבחור ולהיבחר, וכן בחופש הביטוי הפוליטי, ואף נגוע בניגוד עניינים מובנה בשל כך שבאפשרות חברי הכנסת להדיח יריב פוליטי שלהם. כמו כן, עולה כי ברוב המדינות הדמוקרטיות אין מנגנון דומה למנגנון המתואר לעיל. במדינות המעטות שקבעו הסדר דומה, מדובר בהסדר שונה במהותו שיש בו הגנה חזקה יותר על חופש הביטוי, או שההדחה נעשית על רקע הליך פלילי שמתנהל כנגד חבר הפרלמנט. בהתאם לכך, מוצע בזאת לבטל את מנגנון ההדחה המעוגן בסעיף 42א(ג) לחוק היסוד והסעיף המשלים למנגנון המעוגן בסעיף 8א לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994. הצעת חוק זוהי הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אלעזר שטרן וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/6093).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 69.
² ס"ח התשנ"ד, עמ' 140.

כ"ה בתמוז התשפ"ה (21.07.2025)